

Dato: 1/3-21

Skrevet af: Rikke Lyng Storgaard, vicedirektør, phd. Oxford Research

HK Hovedstadens sexismeundersøgelse 2021

Formålet med undersøgelsen er at afdække, hvorvidt HK Hovedstadens medlemmer har været udsat for uønskede seksuelle krænkelser indenfor de seneste 12 måneder.

Undersøgelsen afdækker desuden, hvilke krænkelsetyper, det drejer sig om og hvem, der krænkede en (f.eks. kollega).

Der er desuden spurgt ind til, hvilke konsekvenser, det har haft for en, at man har været udsat for uønskede seksuelle krænkelser, og hvad man gjorde efterfølgende.

Undersøgelsen har et særskilt fokus på, hvorvidt man som LGBT person har været udsat for uønskede seksuelle krænkelser, og om man på arbejdspladsen har oplevet, at der er blevet talt nedsættende om bestemte køn eller seksuelle orienteringer. Vi har rådført os hos LGBT Danmark i forbindelse med udarbejdelsen af spørgeskemaet, og på den baggrund er LGBT gruppen defineret i analysen som personer, der har svaret, at de identificerer sig med at være "andet" end kvinde/mand eller ikke-heteroseksuelle under seksuel orientering.

Spørgeskemaet er udsendt af Oxford Research til HK Hovedstadens ca. 62.000 medlemmer i en periode på tre uger i januar 2021. Det er gjort via e-mail og sms'er og med unikke links til et webbaseret spørgeskema. 9708 medlemmer har svaret undersøgelsen, hvilket er en svarprocent på 16 pct. Det er en svarprocent, der er højere end hvad man ser i lignende medlemsundersøgelser, hvor man ofte ser en svarprocent på omkring 10 pct.

Undersøgelsens hovedresultater

Samlet set har 11,4 pct. (svarende til 1109 ud af 9708) af HK's medlemmer, der har besvaret surveyen, oplevet at blive krænket på deres arbejdsplads inden for de sidste 12 måneder (Tabel 1.1).

- Kvinderne er mest udsat; 12 pct. af kvinderne har været udsat for en krænkelser inden for det seneste år. Det samme gælder 9 pct. af mændene (Tabel 4B.1).
- Respondenter, der hører under LGBT-gruppen (respondenter, der til spørgsmålet om kønsidentitet har svaret, at de er andet end mand/kvinde eller har svaret, at de er andet end heteroseksuel i ved spørgsmålet om seksuel orientering) er i højere grad blevet udsat for en krænkelser end de, der ikke tilhører LGBT-gruppen. 19,7 pct. af respondenterne, der tilhører LGBT-gruppen har svaret, at de har været udsat for en krænkelser i løbet af de seneste 12 måneder. Det samme gør sig gældende for 9,6 pct. af respondenterne, der ikke hører til LGBT-gruppen (Tabel 6B.1).

- Det er i højeste grad de yngste af HK's medlemmer, der bliver udsat for krænkelser. Af de 15-19-årige har 39,6 pct. oplevet at blive krænket i løbet af det seneste år. For de 20-24-årige gælder det 32,6 pct. og blandt de 25-29-årige gælder det 30,4 pct., der er blevet krænket (Tabel 3.1).

De tre former for krænkelser, som går mest igen er:

- Vittigheder med seksuelle undertoner eller kommentarer, som er oplevet som seksuelt krænkende. Dette har 8,8 pct. været udsat for (Tabel 1.2.b).
- Blikke eller stirren, som de oplevede som seksuelt krænkende. Dette har 5,1 pct. oplevet (Tabel 1.4.b).
- Uønskede berøringer har 3,7 pct. af medlemmerne oplevet (Tabel 1.3.b).
- Blandt de 15-24-årige er det 16 pct., der har oplevet uønsket berøring (Tabel 3.1.1).

Blandt de medlemmer, der er blevet udsat for krænkelser på deres arbejde, har 70 pct. svaret, at det er deres kollegaer, der har krænket dem. 25,8 pct. har svaret, at det er kunder, klienter og/eller patienter, der har stået bag krænkelsen, mens 17,6 pct. har svaret, at det er den nærmeste ledelse, der udsatte dem for krænkelser (Tabel 1.8)

70,5 pct. af de respondenter, der har været udsat for en krænkelse, har angivet, at krænkelsen ikke har haft nogen konsekvenser. 12,9 pct. har ikke haft lyst til at gå på arbejde og 12,3 pct. har været kede af det som konsekvens af den seksuelle krænkelse (Tabel 1.10.a)

Blandt de respondenter, der har svaret ja til, at de har oplevet nedsættende tale om seksuelle orienteringer (11,6 pct.), har 72 pct. svaret, at de har oplevet nedsættende tale om homoseksuelle mænd (Tabel 1.16).

Hvis man kigger på nedsættende tale om køn, så er det særligt kvindekønnet, den nedsættende tale går ud over. 84,1 pct. af de respondenter, der har oplevet nedsættende tale om et bestemt køn (13,2 pct.), har svaret, at det var kvinder, der blev omtalt (Tabel 1.12.1).

87,6 pct. af respondenterne synes det er vigtigt, at HK Hovedstaden fokuserer på "sexchikane og seksuelt krænkende adfærd på arbejdspladsen" (Tabel 1.19.b).

85,8 pct. af respondenterne synes det er vigtigt, at HK Hovedstaden fokuserer på "nedsættende omtale af bestemte køn og/eller seksuelle mindretal (Tabel 1.20b).

Repræsentativitet og vægtning

Undersøgelsen er sendt til en total population af HK Hovedstadens medlemmer. Ser man på de af medlemmerne, som har svaret på undersøgelsen, er der ikke en fuldstændig overensstemmelse mellem populationen og dem, der har svarets sammensætning.

Den gruppe, der har svaret, adskiller sig ved, at der er en mindre andel af hhv. de unge medlemmer (alderskategori, 15-29 årige), medlemmer fra HK Handel (sektorkategori) og mænd (kønskategori). Fordelingen kan ses i nedenstående tabeller. For alle tre kategorier, er de ca. 5 procentpoint underrepræsenteret.

Man ville i sådanne situationer kunne argumentere for, at besvarelsen skulle vægtes, så resultatet afspejler fuldstændigt HK Hovedstadens medlems sammensætning. Oxford Research har dog, med afsæt i følgende argumenter, besluttet ikke at vægte besvarelser:

- For det første kan vægtning af besvarelser være svære at forklare. Der er ved vægtning altid en risiko for, at det opleves som værende at ”pumpe” undersøgelsens resultater unaturligt op.
- For det andet vil en vægtning skulle gøres ud fra en antagelse om, at hvis der var flere, som svarede på undersøgelsen, så ville de svare på samme måde som dem, der allerede har svaret. Det kan vi i princippet ikke vide. F.eks. ved vi ikke, hvorfor nogle ikke har svaret; vi kan ikke antage, at et ”ikke-svar” er lig med, at man ikke har været udsat for krænkelse – eller omvendt har været udsat for seksuelle krænkelse. Derfor ville en vægtning påføre undersøgelsen et kunstigt resultat ud fra nogle fiktive antagelser om, hvad folk ville svare.
- For det tredje ville en vægtning skulle gøres ikke blot på f.eks. køn, hvor mænd er underrepræsenteret, men på alle kategorierne i undersøgelsen altså både køn, alder og sektor mhp. at få en fuldstændig overensstemmelse med medlemskaren. Ved sådan en kunstig op – og nedjustering af besvarelser, indenfor de forskellige kategorier, er der risiko for at mudre billedet yderligere og fortolkningen af resultaterne besværliggøres.
- For det fjerde viser undersøgelsens resultater, at det er hhv. de unge og HK Handels medlemmer, som i højere grad har oplevet at være udsat for uønskede, seksuelle krænkelse. Det betyder, at en (op)vægtning af hhv. de unges og HK Handels medlemmer blot vil gøre den tendens endnu mere udtalt. Undersøgelsen viser tydeligt, at det er en problemstilling for hhv. unge og HK Handel medlemmer (bla. i kontakt med kunder, patienter og klienter). Vi ved også fra andre undersøgelser på området, at det er en problemstilling, der er svær at afdække til fulde og, at der er ”mørketal”.

Analyse og statistisk usikkerhed

Fundene fra undersøgelsen er af Oxford Research¹ afrapporteret i frekvenstabeller². Her skal resultatet aflæses i kolonnen ”valid percent”. Bemærk, hvis kolonnen summerer til mere end

¹ via statistiske analyser i SPSS

² Se excelark

100 pct. er det fordi, det er et spørgsmål, hvor der har været mulighed for at give flere end ét svar.

Udover frekvenstabeller er der lavet en række krydstabeller suppleret med en statistisk signifikans test (Pearsons chi² test) med et 95 % konfidensniveau. I krydstabellen kan man sammenligne tallene ned igennem kolonnen "row N %". I signifikanstesten skal "Sig." være lig eller under 0.05 for, at resultatet er statistisk signifikant.

Ser man på, hvor stor en andel, der har svaret, at de har været udsat for seksuelle krænkelser (11 pct), er den statistisk usikkerhed +/- 0.6 procentpoint dvs. man med 95 pct. sikkerhed kan sige, at det er mellem 10.4-11.6 pct., der har været udsat for krænkelser. Går man ned i delanalyser på mindre grupper f.eks. sektor vil usikkerhederne blive større.